

Bilag 1

Nogle spørgsmål fra Folketingets forsvarsudvalg til forsvarsministeren samt dennes besvarelser heraf (Forsvarsudvalget, Folketingsåret 1986–87, alm. del – bilag 94)

Spørgsmål 14:

På baggrund af tv-udsendelsen »Sådan set« den 11. november 1986 bedes det oplyst, om det er korrekt, at den eneste måde, en indkaldt værnepligtig kan forlade forsvaret på, er gennem indlæggelse på militærpsykiatrisk afdeling, hvilket angiveligt skulle ske med ca. 300 værnepligtige om året.

Svar:

Dette er ikke korrekt.

Langt størsteparten af forsvarets indkaldte værnepligtige gennemfører den militære uddannelse.

En del af de værnepligtige hjemsendes dog før tiden på grund af efterkassation. For mødehold 1981–1985 udgjorde de efterkasserede således 6,5 pct.–7,5 pct. af de mødte værnepligtige, heraf ca. 2 pct. af psykiske årsager. Øvrige årsager er i altovervejende grad ryg- og benlidelser.

Rigshospitalets Militærpsykiatriske Afdeling undersøger årligt ca. 300 værnepligtige. Der hjemsendes knap 200 pr. år af psykiske årsager.

Spørgsmål 16:

Vil ministeren sikre, at de værnepligtige, som straks efter påbegyndt aftjenelse af værnepligt fortryder, at de ikke har valgt at blive militærnægtere, får mulighed for at forlade forsvaret uden derved at skulle undergives psykiatrisk behandling, som kan forfølge de pågældende for resten af livet?

Det bedes herunder oplyst, om ministeren f.eks. vil overveje at gennemføre en måneds fortrydelsesfrist for værnepligtige i forsvaret, og om ministeren vil sikre, at folk, der af samvittighedsårsager kommer til den erkendelse, at aftjenelse af den militære værnepligt er i modstrid med deres samvittighed, efter at de har lært vilkårene at kende, kan anmode

om at blive overført til militærnægtertjeneste?

Svar:

De værnepligtiges adgang til efter mødet at begære sig overført til civilt arbejde blev afskaffet som led i regeringens beslutning af 20. marts 1975 om regulering af værnepligtsmassen. Baggrunden herfor var, at en sådan afgang under uddannelsen ikke alene betyder, at den pågældende militære enhed mangler værnepligtige, men ofte tillige, at hele enhedens uddannelsesprogram slås i stykker. Dette medfører spild af uddannelse såvel for den enkelte værnepligtige, som ikke fuldfører sin uddannelse, som for den enhed, han forlader. Disse begrundelser er stadig gældende.

I overensstemmelse med regeringsbeslutningen blev loven om værnepligtiges opfyldelse ved civilt arbejde ændret ved lov nr. 289 af 10. juni 1976, således at ansøgning om overførelse til civilt arbejde skal være indsendt inden 4 uger efter indkaldelsesordrens modtagelse, jf. § 2, stk. 1, i Indenrigsministeriets lovbekendtgørelse nr. 427 af 30. september 1980.

Ifølge samme lovs § 2, stk. 4, kan indenrigsministeren, når særlige omstændigheder taler herfor, behandle en ansøgning, uanset at fristen ikke er overholdt, eller uanset at ansøgeren allerede én gang har været overført til civilt arbejde. En ansøgning skal dog altid afvises, når den er indsendt, mens den værnepligtige er til tjeneste.

De orienteringer, der gives de værnepligtige om mulighederne for at gøre værnepligts-tjeneste ved civilt arbejde, såfremt militær tjeneste af enhver art er uforenelig med deres samvittighed, findes fuldt dækkende som baggrund for en samvittighedsmæssig overvejelse og stillingtagen før mødet.